

УДК 7.012.001.891

КУКОШ Ю.С., НИКОЛАЄВА Т. В.
Київський національний університет технологій та дизайну

**КОМПОЗИЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РОБОТИ
ДИЗАЙНЕРА В ПРОЕКТУВАННІ ТЕМАТИЧНОГО
ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ДЛЯ «ВОРК-ШОПУ»**

***Мета.** Визначення функцій та задач головних композиційних характеристик роботи дизайнера в проектуванні творчих ворк-шопів, на основі відбору та аналізу творчого джерела.*

***Методика.** При проведенні досліджень використано художньо-композиційний аналіз характерних ознак творчих джерел проектування стилістичного образу та структуру видовищного костюма, морфологічний синтез тектонічних характеристик побудови стилю та антуражу, предметно-аналітичний метод роботи з візуальними матеріалами.*

***Результати.** На основі проведеного аналізу визначено композиційні поняття утворення художнього образу та його складових, що дало можливість оптимального поєднання творчих заходів в досягненні функціонально та естетично довершеного результату рекламних фото сесій, моделюванні стилю та іміджу.*

***Наукова новизна.** Вперше визначено структуру побудови алгоритму проведення творчих ворк-шопів та аналіз формування образів літературних героїв. Наочно розкрито поняття мудборду та його роль у проектуванні образів перспективної колекції.*

***Практична значимість.** Розроблено рекомендації по організації роботи дизайнерів різних спеціалізацій в проектуванні стилю, іміджу та вирішенні художнього образу в процесі проведення «ворк-шопів».*

***Ключові слова:** ворк-шоп, тематичний одяг, антураж, стиліст, фото сесія, тектонічна структура, художній образ, «мудборд».*

Вступ. Великою популярністю в дизайні видовищного костюма користуються тематичні фотосесії, що являють собою створення рекламних тематичних фотознімків на певну образну тематику. Ідеями тематичних фотосесій можуть слугувати кінофільми, казки, сюжети з життя, характерні образи і певні стилі. Темою фотосесій, які використовуються у фешн-ілюстраціях, можуть бути постановочні тематичні зйомки, з використанням образної стилістики: історичних та народних костюмів, старовинних замків, картин природи, сучасних вулиць, промислових підприємств, тощо.

Особливою популярністю в модних молодіжних виданнях користуються теми: міфів, легенд, живі ляльки, герої кіно та мультиплікаційних фільмів. Фотосесії в стилі мілітарі також викликає підвищений інтерес. Тематикою можуть виступати навіть біблійні сюжети, або варіанти дитячих казок. Також є надзвичайно популярними художні образи природи та її різноманітних проявів.

Тематичні фотосесії можуть проводитися як в студії, так і у відповідних інтер'єрах або на природі. Перевага тематичної фотосесії в студії полягає у можливості використання постановочних студійних предметів та декорацій, професійного освітлення. В студії можна якісно підготувати макіяж і зачіску, зйомка не залежить від погодних умов та змін освітлення.

Але студійна фотосесія не завжди має змогу передати все багатство природи та оточуючого середовища. В той же час, тематичні фотосесії на природі відрізняються

динамічністю. Тематика може бути пов'язана з порою року, проявами погоди. Взимку це можуть бути зимові ігри (сніжки, катання з гірки, ліплення сніговика), а в теплу пору року - пляжний відпочинок, пікнік, ігри на свіжому повітрі.

Постановка завдання. В сучасному дизайні надзвичайно актуальним є об'єднання творчих особистостей різних спеціалізацій для досягнення оптимально якісного результату роботи. Такі заходи отримали назву «воркшопи» (від англ. «майстерня» - «робоча майстерня»). Основні відмінності воркшопу від семінарів, курсів і майстер-класів - це висока інтенсивність групової взаємодії, активність і творча самостійність учасників, з одночасним скеруванням творчих заходів на досягнення функціонально та естетично довершеного результату.

Учасники заходу використовують особистий досвід і професійні знання та вміння, які є у них за обраною темою і діляться ними з іншими учасниками заходу, що сприяє досягненню найбільш цікавих художніх рішень.

Кожен учасник воркшопу отримує індивідуальне завдання для вирішення конкретної творчої задачі. Результативність заходу визначається спільним внеском учасників на основі поглибленого аналізу та морфологічного синтезу обраних композиційних рішень.

Результати дослідження. Воркшоп представляє собою сучасний метод дизайнерської творчості, в якому є кілька дуже значущих особливостей, що сформульовані у наступних пунктах:

1. Процес є завжди колективним та поєднує фахівців різних творчих спрямувань.
2. Головною метою є отримання оптимальних індивідуальних рішень певної проблеми кожним його учасником.
3. Провідні цілі та напрямки роботи визначають самі учасники, які несуть відповідальність за процес формування оптимальних рішень.
4. Весь захід будується на залученні в процес кожного, взаємодії учасників та обміні творчими ідеями.
5. Процес передбачає мінімальну кількість теорії та максимальну – практичної роботи, який будується на особистому досвіді, знаннях і думках самих членів воркшопу.
6. Результатом роботи має бути досягнення творчих цілей, поставлених кожним її учасником перед початком заходу та оптимальне поєднання їх у розробці остаточного дизайнерського проекту.

Таким чином, воркшоп істотно відрізняється від семінарів, майстер-класів та інших форм творчої практичної роботи та навчання, в яких є вчителі та учні. Тут все відбувається колективно, з взаєною вигодою, збагаченням знаннями та досвідом творчої роботи.

Постановка завдання та пошук засобів його вирішення були задіяні в ході виконання дизайнерського проекту «Аліса в країні чудес», в якому брали участь: дизайнер-стиліст, візажист, перукар, фотограф. У завдання дизайнера-стиліста входило створення художнього образу. Для цього необхідним є поглиблений аналіз творчого джерела (книги, мультиплікаційні фільми «Аліса в країні чудес» (Мал.1)). «Пригоди Аліси в Країні чудес» - казка, написана англійським математиком, поетом і письменником Лютвіджем під псевдонімом Льюїс Керролл, яка була видана в 1865 році. У ній розповідається про дівчинку, яка потрапляє в уявний світ, населений дивними, біонічними антропоморфними істотами. Казка користується стійкою популярністю як у дітей, так і у дорослих, вважається одним з

кращих зразків літератури в жанрі абсурд. В ній використовуються численні математичні, лінгвістичні та філософські жарти і алюзії. Хід розповіді, структура казки, її образи мали сильний вплив на різні галузі мистецтва, особливо на жанр фентезі в літературі, театрі, кіно, графічному дизайні та проектуванні видовищного костюма [1].

Завданням ворк-шопу було обрано створення образу дівчинки Аліси і хлоп'ячого образу Божевільного капелюшника. Слід відзначити, що **художній образ** — це особлива форма естетичного бачення світу, в якій зберігається його предметно-чуттєвий характер, цілісність, життєвість, конкретність, на відміну від наукового пізнання, що подається у формі абстрактних, структурованих понять (Рис.1).

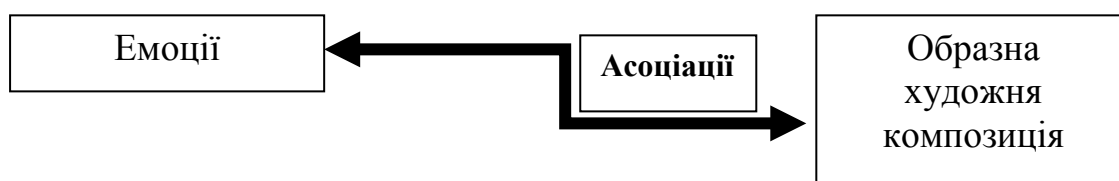

Рис.1. Схема формування художнього образу

Найважливішою особливістю асоціативної творчості в композиції костюма є те, що людина (а не тільки її одяг) є неодмінною частиною образу. Зовнішність людини (особливості фігури, кольоротип, форма обличчя, зачіска, манера рухатися і т.д.) повноправно беруть участь у створенні композиції. Емоції та характерологічні асоціації, які виникають у глядача при погляді на асоціативну композицію, переносяться на людину, одягнену в костюм відповідного стилю.

«Аліса у країні чудес» має багато екранізацій, що повноформатних, короткометражних та мультиплікаційних фільмах. Тематика твору також використана в музичних постановках, аудіокнижках, радіопостановках, комп'ютерних іграх. Образи Аліси та Божевільного капелюшника зустрічались та обігрувались багато разів, тому було поставлено завдання проведення аналізу художньо-композиційних характеристик цих образів та визначення, на основі морфологічного синтезу нових цікавих стилістичних характеристик в побудові як костюмів персонажів, так і самого художнього образу та всієї постановки.

Основою підбору художнього образу став кастинг (відбір) моделей, типаж яких відповідає персонажам. Аліса – життєрадісна, енергійна, впевнена в собі дівчинка. Божевільний капелюшник – фантазійний образ, що є генієм незвичних технологій, які використовує в керуванні розумом та фантазією [2].

В складові формування асоціативного образу входять: костюм; зачіска; візаж; пози, постановка; антураж, інтер'єр (Рис.2.).

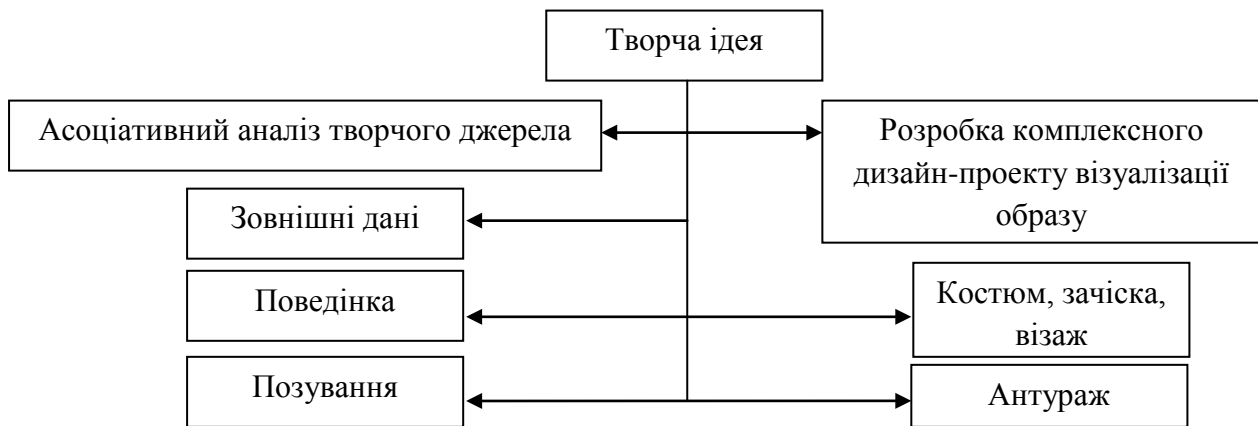

Рис.2. Алгоритм створення образу

Одяг виконує композиційні функції - створює образ (імідж) людини, який доповнюється прикрасами, аксесуарами, зачіскою та макіяжем. Для того, щоб передати у фотосесії образ в найбільш оптимальному сприйнятті, необхідно прийняти правильну позицію постановки фігури. Позування - це складне мистецтво, яке потребує значних акторських даних. Важливою складовою є також антураж (від фр. entourer - оточувати) - оточення, середовище, навколишня обстановка, інтер'єр [3].

Рис.3. Мудборд за мотивами твору «Аліса в країні чудес»

Для того, щоб краще проаналізувати прототипи образу, необхідним етапом є розробка мудборду (рис.3.). Мудборд (англ. Moodboard - «дошка настрою») - візуальне уявлення дизайн-проекту, що складається із зображень, описів, колористичних гармоній, зразків тканин та ін. Він слугує для відображення загального настрою та композиційних характеристик, тематики. Сприяє ефективній комунікації між членами творчої креативної команди. Мудборд часто виконується у вигляді колажів. Сьогодні поступово набирають популярність інтерактивні мудборди, створені на комп'ютері [4].

Наочна концепція «мудборду» дає змогу розробити структуру художньо-композиційних характеристик побудови форми костюмів (Рис.3.). На основі системно-структурового аналізу спроектовані моделі костюмів для постановочної фотосесії (Рис.4.).

Рис.4. Розробка костюмів за мотивами твору «Аліса в країні чудес»

Результати роботи спеціалістів, що працюють у команді та виконують свою частину роботи, були поєднані у створенні якісного творчого проекту (Рис. 5).

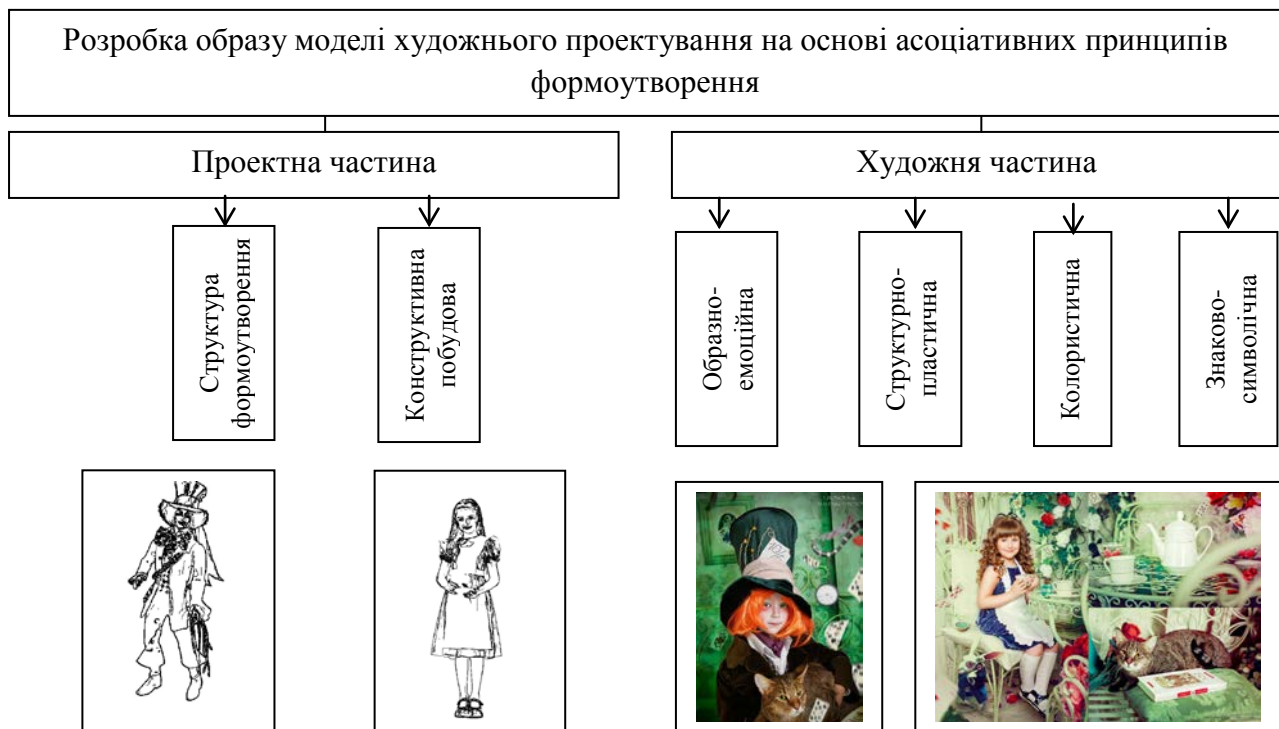

Рис. 5. Пошук художнього та проектного образу на основі асоціативних принципів формоутворення

Висновки. В результаті проведеної роботи визначено проектну сутність поняття воркшоп, що є активним розвиваючим методом групової роботи. Семінар є дослідженням, в центрі якого лежить окремо взята і неоднозначна проблема. Спеціальним чином організований процес роботи в групі дозволяє поглянути на неї об'ємно, з різних ракурсів. Основні відмінності воркшопу від заходів іншого типу - висока інтенсивність групової взаємодії, активність і самостійність творчого пошуку учасників, поглиблений аналіз художньо-композиційних характеристик обраного асоціативного джерела. При проведенні досліджень використано композиційний аналіз характерних ознак творчих джерел в

проектуванні образу, видовищного костюма, стилю та іміджу, а також морфологічний синтез тектонічних характеристик побудови структури стилістичного поєднання. Також було запропоновано предметно-аналітичний метод роботи з візуальними матеріалами - мудборд.

На основі проведеного аналізу визначено художньо-композиційні характеристики художнього образу та його складових. Вперше запропоновано алгоритм структури проведення творчих ворк-шопів та проектний аналіз створення стилістичного образу літературних героїв в проведенні сучасних творчих та рекламних фотосесій.

Список використаної літератури

1. Галинская И.Л. Льюис Кэрролл и загадки его текстов - М.: ИНИОН РАН, 1995.
2. Сыромятникова И. Взаимосвязь грима, прически и костюма в создание сценического образа. Искусство грима и макияжа. М.: РИПОЛ классик, 2005. С. 139-143.
3. Фотозустріч: "Magic of Wonderland". – К.: 2014. – [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://vk.com/event73849027>.
4. Пармон Ф.М. Композиция костюма / уч.для ВУЗов.-М.: Легпромбытиздат.-1997.-264 с.
5. Козлова Т.В. и др. Основы теории системного проектирования костюма / М.: Легпромбытиздат.-1988.-241с.

КОМПОЗИЦИОННЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДИЗАЙНЕРА В ПРОЕКТИРОВАНИИ ТЕМАТИЧЕСКОГО ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗА ДЛЯ «ВОРК-ШОПА»

КУКОШ Ю.С., НИКОЛАЕВА Т.В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Определение функций и задач главных композиционных характеристик работы дизайнера в проектировании творческих ворк-шопов, на основе отбора и анализа творческого источника.

Методика. При проведении исследований использованы художественно-композиционный анализ характерных признаков творческих источников проектирования стилистического образа и структуры зрелищного костюма, морфологический синтез тектонических характеристик построения стиля и антуража, предметно-аналитический метод работы с визуальными материалами.

Результаты. На основе проведенного анализа определены композиционные понятия создания художественного образа и его составляющих, что позволило оптимально сочетать творческие мероприятия в достижении функционально и эстетически совершенного результата рекламных фотосессий, моделировании стиля и имиджа.

Научная новизна. Впервые определена структура построения алгоритма проведения творческих ворк-шопов и анализ формирования образов литературных героев. Наглядно раскрыто понятие мудборда и его роль в проектировании образов перспективной коллекции.

Практическая значимость. В результате проведенных исследований разработаны рекомендации по организации работы дизайнеров разных специализаций в проектировании стиля, имиджа и решении художественного образа в процессе проведения «ворк-шопов».

Ключевые слова: *ворк-шоп, тематическая одежда, антураж, стилист, фотосессия, тектоническая структура, художественный образ, мудборд.*

**COMPOSITE PERFORMANCE CHARACTERISTICS OF DESIGNER
IN ART IMAGE PROJECTING FEATURE FOR "VORK-SHOP"**

KUKOSH Y.S. NIKOLAEVA T.V.

Kyiv national university of technologies and design

Purpose. Defining functions and tasks of the main characteristics of the composite designer in designing creative Vork shops, based on sampling and analysis of the creative source.

Methodology. When conducting research used artistic and compositional analysis of characteristic features of creative stylistic design source image and structure of spectacular costume synthesis morphological characteristics of tectonic construction style and surroundings, subject and analytical method of working with visual materials.

Findings. Based on the analysis the concept making of art composite image and its components, enabling the optimum combination of creative activities to achieve functionally and aesthetically perfect result publicity photosessions, modeling style and image.

Scientific novelty. For the first time defined the structure of the building algorithm of creative Vork-shop and analysis of images of literary heroes. The concept clearly mudbord and its role in the design perspective image collection.

Practical value. As a result of the research recommendations on the organization of the designers of different specializations in the design style, image and artistic image in solving in the process of "Vork-shop".

Keywords: *Vork shop, themed clothing, entourage, stylist, photosession, tectonic structure, character, mudbord.*